

**ADVIES OVER HET BELGISCHE VOORZITTERSCHAP  
VAN DE EUROPESE UNIE IN 2010**



**AVIS SUR LA PRESIDENCE BELGE  
DE L'UNION EUROPEENNE EN 2010**

**BRUSSEL - BRUXELLES**

**1.04.2009**

## ADVIES

Onderwerp: Prioriteiten die aan het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie (2010) moeten worden gegeven

---

### I. INBEHANDELINGNEMING

In het tweede halfjaar van 2010 zal België het voorzitterschap van de Europese Unie waarnemen. Mevr. J. Milquet, Vice-eersteminister en minister van Werk, heeft de Nationale Arbeidsraad (NAR) verzocht een advies ter voorbereiding van het toekomstige Belgische voorzitterschap uit te brengen, met betrekking tot de prioriteiten in de domeinen die tot de bevoegdheid van de NAR behoren.

Mevr. J. Milquet, Vice-eersteminister en minister van Werk, de heer D. Reynders, Vice-eersteminister en minister van Financiën en de heer P. Magonne, minister van Energie en Klimaat, hebben aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) een adviesvraag toegestuurd over de gewenste prioriteiten en accenten van het toekomstige Belgische voorzitterschap van de Europese Unie in de domeinen die tot de bevoegdheid van de CRB behoren.

De instanties van beide Raden hebben besloten hun beschouwingen en prioriteiten in een gemeenschappelijk advies op te nemen.

### II. SOCIAALECONOMISCHE GOVERNANCE

#### A. Sociale dialoog

De Raden wijzen, zoals zij in het verleden al verschillende keren hebben gedaan, op het belang van de rol van de sociale partners om de Lissabonstrategie te concretiseren en het succes ervan te verzekeren. Zij verzoeken het voorzitterschap zich algemeen genomen in te spannen voor de ontwikkeling van een effectieve sociale dialoog met de betrokken partners, met het oog op een doeltreffende sociale dialoog op alle niveaus: nationaal, Europees, op sectorniveau in de lidstaten en op Europees niveau. België beschikt over een sociaal model dat reeds tot voorbeeld heeft gediend voor het Europese sociale model en waarop het voorzitterschap kan steunen om de sociale dialoog verder te ontwikkelen. De naleving van de autonomie van de Europese sociale dialoog door de Europese instanties is volgens de Raden ook een noodzaak die moet worden bevestigd.

## B. Evenwicht van de Lissabonstrategie

1. De Raden herinneren eraan dat zij herhaaldelijk hebben gewezen op het geïntegreerde karakter van de economische, sociale en milieudynamiek bij het nastreven van de doelstellingen die de EU zich in het kader van de Lissabonstrategie heeft opgelegd. Het evenwicht tussen de economische, sociale, milieu- en werkgelegenheidsaspecten van de strategie moet dan ook behouden blijven, indien men vooruitgang wil boeken in de uitvoering van de sociaaleconomische doelstellingen van de EU. Het debat over de groene banen waartoe op Europees niveau het initiatief werd genomen, zal erg belangrijk zijn voor dat evenwicht.
2. De Raden vinden dat de Lissabonstrategie spijtig genoeg te vaak overkomt als een versnipperd geheel met pijlers die los staan van elkaar en waarin iedere pijler (economie, werkgelegenheid, sociale zaken, milieu, onderwijs enz.) zijn eigen strategie, zijn eigen initiatieven en zijn eigen maatregelen aangeeft, zonder dat voldoende rekening wordt gehouden met de strategie van de andere pijlers. Die buitensporige verkokering van de strategie komt tot uiting in het naast elkaar bestaan van soms antagonistische strategiebepalende benaderingen die schadelijk zijn voor de samenhang en de zichtbaarheid van de communautaire actie.
3. De Raden zijn van oordeel dat het Belgische voorzitterschap moet worden aangegrepen om een diepgaand debat op gang te brengen over de manier waarop de synergieën en de positieve wisselwerking tussen de economische, sociale, milieu- en werkgelegenheids pijlers van de Lissabonstrategie op Europees niveau kunnen worden ontwikkeld. Voor een succesvolle strategie is een betere coördinatie vereist van het beleid dat wordt gevoerd op het niveau van de DG's van de Europese Commissie, de verschillende formaties van de Raad (EPSCO en ECOFIN) en de verschillende Comités die bij de Lissabonstrategie betrokken zijn (Comité voor economische politiek, Comité voor de werkgelegenheid, Comité voor sociale bescherming).

## III. PRIORITEITEN OP ECONOMISCH VLAK

### A. Toegenomen mondialisering: het Europese kader

1. De effecten van de internationale financiële crisis op de reële economie in Europa zijn nu volop voelbaar. De economische vooruitzichten en tal van waarnemers gaan thans uit van een recessie voor 2009 en van een lichte groei voor 2010. De gezamenlijke activiteiten en ook de gezinnen, de bedrijven en de arbeidsplaatsen worden hierdoor getroffen.

2. Gelet op deze situatie zijn de sociale gesprekspartners van oordeel dat het Europese herstelplan van oktober 2008 alleen kan slagen als wordt gezorgd voor een macro-economisch kader dat het vertrouwen kan herstellen en de economische groei opnieuw kan doen aantrekken, enerzijds, en als de structurele hervormingen worden doorgevoerd die noodzakelijk zijn om de lidstaten in staat te stellen het Europese sociale model te handhaven, anderzijds. Dit kader moet stabiliteit bieden en tegelijk aanzetten tot investeringen in de doelstellingen van een dynamische economie en van een betere maatschappij die een hogere levenskwaliteit biedt voor de hele bevolking. De sociale gesprekspartners herbevestigen hier dat een sterk en goed opgevat sociaal beleid en milieubeleid, samen met de verbetering van het concurrentievermogen en van de werkgelegenheid, essentiële factoren zijn om de prestaties van de Europese economie weer op gang te brengen en te versterken.
3. Volgens de Raden is het van essentieel belang dat het autonomie-, onderhandelings- en interpretatieterrein wordt nageleefd voor de materies die traditioneel tot de bevoegdheden van de sociale gesprekspartners op de verschillende besluitvormingsniveaus behoren, vooral als het gaat om het loonvormingssysteem of het arbeidsrecht.
4. De Raden merken op dat tal van instellingen, zowel op Belgisch als op Europees en internationaal niveau, nadenken over de initiatieven die moeten worden genomen of versterkt om de negatieve en systemische effecten van de financiële crisissen te bestrijden. Op het niveau van de Europese Unie heeft een groep van deskundigen op hoog niveau inzake financiële diensten, onder het voorzitterschap van de heer de Larosière, algemene voorstellen voor richtsnoeren i.v.m. het toezicht en praktische aanbevelingen inzake regulering geformuleerd. De sociale gesprekspartners vragen bij deze reflectie te worden betrokken. Ze onderstrepen het belang van een gerichte en gepaste versterking van het toezicht en van een consensus op internationaal niveau binnen de G20.
5. De conjunctuurgebonden antwoorden op de financiële en economische crisis worden geleidelijk aan ingevoerd. Vandaag verlopen deze maatregelen in de Europese Unie voornamelijk via de lidstaten, die hun acties op economisch en financieel vlak moeten coördineren. Volgens de Eurogroep moeten alle bepalingen van het stabiliteits- en groeipact worden nageleefd en blijft de doelstelling erin bestaan de overheidsfinanciën op middellange termijn te consolideren. De conjunctuurpakketten die door de meeste regeringen worden gelanceerd, vergen meer overheidsuitgaven, maar elk land zal een strategie moeten ontwikkelen om aan te korten een einde te maken. De Raden merken op dat de Commissie aan de lidstaten vraagt zich ertoe te verbinden dat de nationale maatregelen "*direct, tijdelijk, gericht en onderling afgestemd*" moeten zijn. Ze drukt ook de wens uit dat de structurele hervormingen niet worden onderbroken en dat de regeringen investeren in de toekomstige groei door infrastructuurwerken en onderzoek te financieren.

In ruil belooft de Commissie het stabiliteits- en groeipact op "oordeelkundige" wijze toe te passen indien het overheidstekort de grens van 3% van het bbp overschrijdt, m.a.w. alle in 2005 ingevoerde flexibiliteitselementen te laten spelen<sup>(1)</sup>. De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven zal het onderzoek en zijn werkzaamheden ter zake voortzetten.

6. In het vooruitzicht van de aanpassing van de "strategie van Lissabon post 2010" blijkt uit de voorbereidende werkzaamheden van de Europese instanties dat belangrijke inspanningen noodzakelijk blijven om de Europese Unie om te vormen tot een meer innoverende, op kennis gebaseerde en koolstofarme economie. De belangrijkste uitdagingen die in de huidige debatten op Europees niveau worden aangehaald zijn: de sociale cohesie bevorderen, de vergrijzing van de bevolking, toegang tot de natuurlijke hulpbronnen in stand houden, aan de spits staan inzake nieuwe technologieën en sneller investeren in infrastructuur, meer bepaald in de informatie- en communicatietechnologieën en het breedbandinternet. De strijd tegen de protectionistische tendensen en meer in het algemeen de versterking van de actie op internationaal niveau zullen waarschijnlijk centraal staan in het buitenlandse beleid van de Europese Unie. Deze externe dimensie moet, net als alle nieuwe aspecten van de Lissabonstrategie post 2010, absoluut worden verduidelijkt.
7. De Raden stemmen ten volle in met deze richtsnoeren en onderstrepen dat in deze overwogen hervormingen noodzakelijkerwijze rekening moet worden gehouden met de lessen van de financiële, energie- en voedselcrisis van de laatste maanden. Deze richtsnoeren, die op een realistische en evenwichtige manier moeten worden omgezet, moeten tegemoetkomen aan de huidige uitdagingen opdat Europa opnieuw de weg van groei, werkgelegenheid, sociale samenhang en zorg voor het milieu kan inslaan. Concreet moet de Europese politiek duidelijk een economie en een arbeidsmarkt creëren die terzelfder tijd het vertrouwen, de economische dynamiek en zekerheid voor de werknemers stimuleren en op een gepaste manier inspelen op de doelstellingen van het energie- en klimaatpakket. In het verlengde van hun vorige adviezen herinneren de Raden eraan dat *de macro-economische coördinatie op Europees niveau en de dosering van de macro-economische beleidsinstrumenten (begrotingsbeleid, monetair beleid en inkomensbeleid) op een optimale en evenwichtige manier het gewicht moeten dragen van de nodige bijstellingen die worden genoodzaakt door de structurele hervormingen*. Deze hervormingen moeten worden nagestreefd in een geest van evenwicht waardoor de beste synergieën tussen de verschillende componenten mogelijk worden gemaakt. Volgens de sociale gesprekspartners speelt de macro-economische dialoog, die nog verder moet worden versterkt, een centrale rol bij het nastreven van deze doelstellingen.

---

<sup>1</sup> Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, Advies betreffende de optimale dosering van de verschillende economische beleidsinstrumenten (16 februari 2000)

8. De sociale gesprekspartners vragen de Europese Commissie om op een coherentere wijze een beroep te doen op de analyses van de economische, sociale, sanitaire en milieugerelateerde impact, teneinde de bestaande wetgeving te verbeteren en de beginselen van betere regelgeving op een gepaste manier toe te passen. Ook onderstrepen ze dat een impactanalyse altijd rekening moet houden met de prijs van niet-optreden en met de kosten en baten op monetair en kwalitatief vlak op langere termijn. Ze vragen tevens een betere evaluatie ex-post van de goedgekeurde en ten uitvoer gelegde maatregelen.

In het kader van de vermindering van de administratieve lasten van de ondernemingen met 25% stelt de Commissie doelstellingen ter vereenvoudiging van het ondernemingsklimaat voor, teneinde de bedrijven concurrerender te maken. De Raden staan positief tegenover deze vereenvoudiging van het ondernemingsklimaat.

Niettemin merken de sociale gesprekspartners ook op dat sommige voorstellen van de Commissie de kwaliteit en de beschikbaarheid van de door de ondernemingen verstrekte financiële informatie wel eens aanzienlijk zouden kunnen schaden<sup>(2)</sup>. De Raden herinneren aan het belang van de beginselen van deugdelijk bestuur, de transparantie en de boekhouding als middel van beheer en communicatie en als overleginstrument.

9. Het verheugt de Raden dat de Europese Commissie <sup>(3)</sup> de besprekingen over de EU-begroting wil loskoppelen van de eigenlijke onderhandelingen over de financiële bedragen tussen de lidstaten die de laatste jaren gewoontegetrouw hebben plaatsgevonden.

De Raden vragen dat de nationale en Europese begrotingen en de toekomstige financiële vooruitzichten een weerspiegeling vormen van de in het kader van de sociaaleconomische opleving en van de duurzame ontwikkeling van de Europese Unie nagestreefde doelstellingen<sup>(4)</sup>. In de huidige context van ernstige economische vertraging herinneren de sociale gesprekspartners aan het belang en de urgentie van strategische keuzes op het vlak van investeringen in de netwerken. Ze ondersteunen de inspanningen die de Commissie levert om de lidstaten ervan te overtuigen dat deze projecten moeten worden opgevat en gefinancierd met de hulp van de EU-begroting en, zo nodig, via publiek-private partnerschappen.

---

<sup>2</sup> Advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven betreffende de vereenvoudiging van de boekhoudkundige regels voor de kmo's en betreffende de ontwerpen van herziening van de boekhoudkundige richtlijnen (30 januari 2007)

<sup>3</sup> Commissie van de Europese Gemeenschappen, De begroting hervormen voor een ander Europa: Document voor een openbare raadpleging met het oog op de begrotingsevaluatie 2008/2009. SEC(2007) 1188 definitief, 12 september 2007

<sup>4</sup> Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, Advies over het financieel kader van de Europese Unie 2007-2013, 1 december 2004

Midden december 2008 heeft de Commissie maatregelen goedgekeurd om de werking van het Europees fonds voor aanpassing aan de mondialisering (EFM) te verbeteren, dat zich ten doel stelt de mensen die door de economische crisis hun baan verliezen te helpen. De sociale gesprekspartners stellen voor dat het EFM ook kan worden ingeschakeld voor een billijke overgang naar een koolstofarme economie.

B. Verdieping van de interne markt – kmo's

1. De Raden zijn van oordeel dat het vrije goederenverkeer weliswaar al goed werkt, maar dat de interne markt hoegenaamd nog niet voltooid is en dat een bijkomende inspanning noodzakelijk is om de interne markt, meer bepaald voor de kmo's, te realiseren.

De Raden herinneren eraan dat de ontwikkeling van de activiteiten van de kmo's in andere lidstaten zou moeten worden vergemakkelijkt door het actieplan "Small Business Act for Europe" in een hoog tempo te concretiseren. In dit opzicht zijn de Raden van oordeel dat de essentiële bijdrage van de kmo's tot de verwezenlijking van de doelstellingen inzake het herstellen van de economische activiteit, van de werkgelegenheid en van de sociale en plaatselijke integratie in de feiten moet worden erkend. Ze vragen dan ook bijkomende inspanningen om een gunstiger klimaat voor de kmo's te creëren en vragen dat maatregelen worden genomen waardoor de kmo's makkelijker toegang hebben tot de financiële middelen die bestemd zijn voor investeringen. Wat specifiek de oprichting van de Europese besloten vennootschap betreft, merken de Raden op dat het Europees Parlement van oordeel is dat het voorstel van de Commissie geen betrekking heeft op de materies inzake fiscaal recht, boekhouding of insolventie van de genoemde vennootschappen. De Raden wensen dit dossier op te volgen.

2. De sociale gesprekspartners zijn zich bewust van het belang, voor het concurrentievermogen van Europa, om de invoering van een ééngemaakte dienstenmarkt te voltooien, waarin een evenwicht moet bestaan tussen de openstelling van de markten, de overheidsdiensten, de sociale rechten en de rechten van de consumenten en de kmo's. Ze onderstrepen in dit verband de rol van performante diensten van algemeen belang in de bevordering van sociale inschakeling, gewestelijke samenhang en een efficiëntere interne markt.

C. Innovatie – Opleiding

In het verlengde van de werkzaamheden die binnen de Raden plaatsvinden, zijn ze van oordeel dat Europa op het vlak van de kenniseconomie pas kan uitmunten als er goed opgeleide en hooggeschoolde werknemers voorhanden zijn en als de schaal en de efficiëntie van onderzoek en innovatie aanzienlijk kunnen worden verbeterd. Ze herinneren eraan dat kwaliteitsonderwijs dat toegankelijk is voor iedereen een noodzakelijke voorwaarde is voor een sterke economie en een rechtvaardige maatschappij.

De Raden roepen het Belgische voorzitterschap op om maatregelen aan te moedigen die onontbeerlijk zijn opdat de O&O-uitgaven minstens 3% van het nationaal inkomen kunnen bereiken (2% voor de privésector en 1% voor de overheid) en er tegelijk op toe te zien dat alle bevorderingsmaatregelen in overeenstemming zijn met de doelstellingen die Europa voor zichzelf op het vlak van duurzame ontwikkeling vaststelt en waarin de specifieke kenmerken van de kmo's beter in aanmerking worden genomen.

De Raden doen aan de overheid ook de suggestie haar optreden voor efficiënte, rendabele en zo licht mogelijke procedures voor de toekenning van octrooien op te drijven, waardoor de rechtzekerheid zou worden gewaarborgd, de kmo's meer mogelijkheden zouden krijgen en onderzoek en ontwikkeling in Europa zou worden gestimuleerd<sup>(5)</sup>.

#### D. Uitvoering van het "Energie- en klimaatpakket"

1. De sociale gesprekspartners zijn van oordeel dat een energiemarkt die een gepaste energiemix en de beheersing van de energievraag op de voorgrond stelt, een van de voorwaarden vormt voor een concurrerende en duurzame Europese economie en roepen de Europese Unie met aandrang op om te zoeken naar de instrumenten die borg staan voor gelijke concurrentievoorwaarden voor alle actoren en alle energievormen<sup>(6)</sup>.

Volgens de Raden zou een Europese energieregulator die over autonomie en effectieve bevoegdheden beschikt, zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de nationale regulatoren, noodzakelijk kunnen blijken om de regels en de "monitoring" van de grensoverschrijdende overdrachten te harmoniseren, te ontwikkelen en efficiënter te maken. In zoverre energie een belangrijke vector van het concurrentievermogen van de ondernemingen en, bijgevolg, van de werkgelegenheid is en ook een cruciale factor vormt voor het welzijn van de maatschappij in haar geheel, moeten de sociale gesprekspartners integraal deel uitmaken van de genoemde Europese reguleringsinstanties.

Bovendien moet worden gestreefd naar een grondige reflectie over solidariteitsmechanismen tussen lidstaten ingeval van een energiebevoorradingscrisis binnen de Europese Unie.

De recente ontwikkelingen op de energiemarkten maken het noodzakelijk een onderzoek te wijden aan de sociale en de economische impact van de prijsstijgingen en aan duurzame productie- en consumptiepatronen, enerzijds, en aan de efficiëntie van de bepalingen inzake universele dienstverlening ter zake, anderzijds.

---

<sup>5</sup> Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, advies "Werk maken van een gemeenschapsoctrooi en van een sterkere octrooicultuur in België" (20 december 2007)

<sup>6</sup> Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, advies over het Groenboek « Een Europese strategie voor duurzame, concurrerende en continu geleverde energie voor Europa » van de Europese Commissie



2. Volgens de Raden moeten de internationale klimaatovereenkomsten een ware wereldwijde "level playing field" voorstaan. Ze herinneren tevens aan het belang van de bijdrage die de milieutechnologieën en de hoge milieunormen op Europees niveau kunnen leveren tot een strategie voor een sterk en evenwichtig concurrentievermogen. Ze vragen dan ook dat de milieutechnologieën en eco-efficiënte innovaties beter worden ondersteund; meer in het algemeen onderstrepen ze het belang van de levenskwaliteit in de investeringen, de arbeidsvoorwaarden en de vestigingsplaats van de ondernemingen.

#### E. Fiscaliteit

De Raden herinneren eraan dat de fiscaliteit, in het bijzonder voor de eengemaakte markt en de eurozone, een centraal vraagstuk is dat permanent moet worden aangepakt, wil men dat de economische betrekkingen tussen de lidstaten van de Muntunie gesmeerd lopen.

De sociale gesprekspartners zijn van oordeel dat op Europese schaal, en misschien zelfs op het niveau van de Oeso, een inspanning moet worden geleverd om te komen tot een beleidscoördinatie die een optimale werking van de interne markt en de bestrijding van oneerlijke fiscale concurrentie mogelijk maakt. Deze inspanning moet in haar verschillende componenten evenwichtig zijn en moet een bepaalde manoeuvreerruimte in stand houden. Ze spreken de wens uit dat op Europees niveau een onderling afgestemde reflectie plaatsvindt over het niveau en de structuur van de fiscale en parafiscale lasten. Volgens de Raden is deze benadering noodzakelijk om ertoe bij te dragen dat uitdagingen als de vergrijzing van de bevolking, de nieuwe behoeften in de sociale zekerheid, de internationale verbintenissen die de lidstaten op het vlak van milieubescherming nemen of ook de verbetering van de fiscale structuur om de druk op de arbeidsinkomens te verlichten, worden aangepakt.

#### **IV. SOCIALE EN WERKGELEGENHEIDSPRIORITEITEN**

Als inleiding bij deze prioriteiten merken de Raden op dat het op Europees niveau ook opportuun is te wijzen op het belang van een grotere coherentie van het beleid op regionaal, nationaal en wereldniveau.

Er is een bevredigende verbetering waarneembaar in de samenwerking tussen de IAO en de instellingen van de Europese Unie. Die samenwerking is zeer belangrijk voor de ondersteuning van de agenda voor waardig werk. Het engagement van de Europese Unie in het proces om een belangrijke plaats toe te kennen aan de IAO in een nieuw, coherenter systeem van governance van de globalisering, zou versterkt moeten worden.

De Raden herinneren aan de gezamenlijke verbintenis die de sociale partners daarover in juni 2008 zijn aangegaan in het kader van de Internationale Arbeidsconferentie en de verklaring voor sociale rechtvaardigheid in het kader van de globalisering.

Het Belgische voorzitterschap van de EU zou ervoor moeten zorgen dat de vier pijlers inzake waardig werk een bevoorrechte plaats krijgen bij de aanpak van de vraagstukken over werkgelegenheid en sociale aangelegenheden.

A. Europese werkgelegenheidsstrategie (EWS)

1. De Raden bevestigen in eerste instantie hun steun aan de Europese werkgelegenheidsstrategie (EWS). De EWS creëert immers een dynamiek van reflectie en uitwisseling tussen de lidstaten. Door doelstellingen vast te stellen, moedigt ze de lidstaten aan een werkgelegenheidsbeleid te voeren dat inspeelt op de gezamenlijke uitdagingen die met name ontstaan door de globalisering van de handel, de demografische ontwikkeling en de nieuwe milieu-uitdagingen. De EWS blijft voor de Raden een belangrijk onderdeel van het succes van de Lissabonstrategie.
2. Wat het tijdschema betreft, wijzen de Raden erop dat België voorzitter zal zijn op een scharniermoment in de Europese kalender. Sedert 2005 wordt de EWS in principe immers driejaarlijks herzien. De huidige cyclus (2008-2010) eindigt in 2010 en het Belgische voorzitterschap moet met het Spaanse en Hongaarse voorzitterschap de volgende geïntegreerde richtsnoeren (inzake economie en werkgelegenheid), die vanaf 2011 van toepassing zullen zijn, vaststellen. Het jaar 2010 valt samen met het einde van de Lissabonstrategie, zoals ze werd vastgesteld in 2000, en het Belgische voorzitterschap moet in het voorzitterschapstrio de eerste impuls van de strategie post-2010 helpen bepalen. De Raden dringen er sterk op aan dat het tijdschema en het huidige werkschema niet op de helling worden gezet. Zij herinneren er in dat verband aan dat voor de actoren in het veld voor een zekere stabiliteit van het werkgelegenheidsbeleid moet worden gezorgd. Het tempo van de hervormingen moet toelaten dat de maatregelen in de ondernemingen concreet worden uitgevoerd en er moet worden vermeden dat het beleid op de helling wordt gezet, terwijl de eerste gevolgen ervan nog niet kunnen worden gemeten. De Europese Commissie heeft overigens de relevantie van de EWS bevestigd in de voorstellen over het pakket werkgelegenheid die in januari 2009 werden voorgesteld.
3. De steun van de Raden aan de EWS betekent niet dat er niet kan worden gezocht naar verbeteringen. De belangrijkste les die na een aantal jaren EWS-toepassing kan worden getrokken, is dat niet zozeer de strategie maar wel de praktische tenuitvoerlegging door de lidstaten soms problemen te zien geeft. De Raden stellen dan ook voor dat België het voorzitterschap van de EU te baat neemt om na te denken over de middelen ter verbetering van de implementering van de strategie. De follow-up van de tenuitvoerlegging en de evaluatie van de resultaten die de lidstaten hebben bereikt, zouden centraal moeten staan in die denkoefening. Ook de rol van de Europese sociale partners in het evaluatieproces zou moeten worden versterkt.

4. Wat de inhoud betreft, zijn de Raden van mening dat het voorzitterschap meer bepaald aandacht moet besteden aan het thema van de voortgezette vorming. Levenslang leren is immers een voorwaarde sine qua non opdat de Europese arbeidskrachten kunnen beschikken over de nodige vaardigheden in een kenniseconomie, die banen van zeer goede kwaliteit creëert. De initiatieven die in de EWS kunnen worden ontwikkeld om de voortgezette vorming in de EU te bevorderen, moeten dus worden ondersteund door het voorzitterschap; daarbij zullen de sociale partners ongetwijfeld op alle niveaus een essentiële bijdrage kunnen leveren. De Raden vinden bovendien dat België kan wijzen op de concrete verbintenissen die de ondernemingen in de centrale akkoorden zijn aangegaan, om ze op Europees vlak te benutten. Het thema van de flexizekerheid moet volgens de Raden ook een belangrijk punt van het Belgische voorzitterschap zijn. De flexizekerheid moet in veel lidstaten immers nog in praktijk worden gebracht en België moet zorgen voor een evenwichtige implementering van de flexizekerheid door evenveel aandacht te besteden aan de twee dimensies ervan, namelijk enerzijds de flexibiliteit en anderzijds de zekerheid.

De Raden zijn voorts van mening dat het belang van de kmo's in het Belgische economische en sociale weefsel het voorzitterschap ertoe moet aanzetten te werken aan de middelen om op Europees niveau de ondernemingsgeest en de zelfstandige arbeid te bevorderen, en de toegang van de kmo's tot de communautaire steunmaatregelen te waarborgen. Zij verzoeken het voorzitterschap het vraagstuk van de administratieve vereenvoudiging aan te snijden, namelijk hoe kan een omgeving worden gecreëerd die gunstiger is voor de ondernemingen en het scheppen van banen, zonder dat de bescherming van de werknemers in Europa wordt verminderd. Dat vraagstuk is belangrijk voor alle ondernemingen, inzonderheid voor de kmo's, alsook voor de werknemers.

In het verlengde van het Belgische voorzitterschap in 2001 vragen de Raden ten slotte dat opnieuw bijzondere aandacht wordt besteed aan de kwaliteit van de arbeid.

5. Wat de financiering van het beleid van de Unie betreft, is het van belang dat de financiële middelen van de EU wel degelijk worden aangewend voor de nieuwe prioriteiten die zullen worden vastgesteld in de strategie post-2010. De hervorming van de structuurfondsen en het Fonds voor aanpassing aan de globalisering is een essentiële taak van het voorzitterschap, met name om de overgang van de Europese economie naar een economie met een lage koolstofuitstoot te begeleiden. Wat meer bepaald het Fonds voor aanpassing aan de globalisering betreft, wordt gediscussieerd over een herziening van de wijze waarop dat Fonds werkt, zodat het sneller steun kan verlenen. Er wordt ook gedacht aan soepeler tegemoetkomingsvoorwaarden en aan een grotere budgettaire autonomie. Het Belgische voorzitterschap wordt verzocht ervoor te zorgen dat een herziening van de criteria voor steun van het Fonds de Belgische ondernemingen de mogelijkheid biedt effectief toegang te hebben tot de financiële middelen die ter beschikking worden gesteld.

B. Vrij verkeer van werknemers en strijd tegen sociale fraude

1. De Raden herinneren er in eerste instantie aan dat het vrije verkeer van werknemers een van de fundamentele vrijheden is waarop de EU is gebouwd. Wanneer die vrijheid niet van haar doel wordt afgewend, kan ze de mobiliteit van de Europese arbeidskrachten verbeteren, het aanbod van en de vraag naar arbeid beter op elkaar afstemmen en bijgevolg de werking van de Europese arbeidsmarkt verbeteren. Rekening houdend met de huidige context die wordt gekenmerkt door een groeiend probleem van knelpuntberoepen, moet het vrije verkeer van werknemers worden bevorderd. De Raden zijn dan ook van mening dat het Belgische voorzitterschap de ongegronde obstakels die het vrije verkeer blijven belemmeren, moet wegwerken. Zij wensen meer bepaald dat op Europees niveau de besprekingen over de overdraagbaarheid van de aanvullende pensioenen opnieuw worden opgestart.
2. Verder kan het grensoverschrijdende verkeer van werknemers nog te vaak gepaard gaan met sociale fraude op het vlak van het arbeidsrecht of de sociale zekerheid. De Raden leggen sterk de nadruk op de absolute noodzaak om te vermijden dat het vrije verkeer van werknemers van zijn doel wordt afgewend en wordt gebruikt om de toepassing van de regels van sociaal recht of arbeidsrecht te omzeilen. Volgens de Raden moet het voorzitterschap de nodige initiatieven nemen om op Europees vlak de risico's van sociale dumping tussen de lidstaten sterker aan te pakken. Er moet in het bijzonder worden nagegaan hoe de grensoverschrijdende samenwerking tussen de arbeidsinspecties kan worden georganiseerd om de sociale fraude in de Europese Unie beter te kunnen bestrijden. Van de Belgische ervaring kan gebruik worden gemaakt om op Europees niveau de elektronische registratie van het grensoverschrijdende verkeer van werknemers (Belgische Limosa-stelsel) te veralgemenen en te uniformiseren. Een dergelijke veralgemening zou een verbetering van de controles mogelijk maken en het risico op frauduleuze constructies verkleinen. De Raden dringen er bij het voorzitterschap bovendien op aan dat instrumenten zoals de Europese richtlijn betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers en de richtlijn betreffende diensten op de interne markt worden geëvalueerd; zij drukken de wens uit bij die evaluatie te worden betrokken. Wat de dienstenrichtlijn betreft, moet België erop toezien dat het vervolgverslag van de Europese Commissie in 2011 wordt opgesteld na raadpleging van de Europese sociale partners, zoals bepaald in de richtlijn. Dat verslag moet in alle transparantie aantonen hoe de richtlijn in de verschillende lidstaten is omgezet.

C. Veiligheid en gezondheid op het werk

De Raden vinden dat de veiligheid en gezondheid op het werk een van de prioriteiten van het Belgische voorzitterschap moet zijn. Er is al een uitgebreide Europese wetgeving op dat vlak en een groot aantal werknemers en risico's zijn reeds gedekt. Volgens de Raden moet worden geëvalueerd hoe de wetgeving inzake gezondheid en veiligheid op het werk concreet wordt toegepast, om indien nodig de gepaste antwoorden te verstrekken. De Raden drukken de wens uit dat het voorzitterschap zijn actie richt op de manier om de concrete toepassing van die wetgeving te bevorderen, wat een voorwaarde is voor een reële vermindering van het aantal werknemers die het slachtoffer worden van een arbeidsongeval of een beroepsziekte. Indien mogelijk en zonder het niveau van bescherming van de werknemers te verminderen, zou een inspanning om de regelgeving te vereenvoudigen de toepassing van de wetgeving in de ondernemingen bevorderen. De Raden dringen erop aan dat het voorzitterschap zich inzet voor een verspreiding van een cultuur van risicopreventie en zij vinden in dat kader dat de klemtoon moet worden gelegd op de verspreiding van goede praktijken inzake preventie van risico's op musculoskeletale aandoeningen, die prioritair blijven.

D. Sociale open coördinatiemethode (OCM)

1. De Raden constateren dat de OCM een aantal jaren na de invoering ervan nu het belangrijkste instrument is voor een sociaal beleid in Europa. Ze moet dan ook worden ondersteund. Haar rol is blijkbaar essentieel om op Europees niveau sociale vraagstukken in behandeling te nemen en zich niet te beperken tot vraagstukken met betrekking tot de economie, groei of werkgelegenheid. De Raden herhalen dat zij ervan overtuigd zijn dat de Lissabonstrategie succesvol zal kunnen zijn wanneer op de beste manier gebruik wordt gemaakt van de synergieën en de positieve wisselwerking tussen de verschillende pijlers van de strategie (economie, milieu, sociale zaken en werkgelegenheid).
2. Zij onderschrijven bijgevolg de versterking van de OCM, zoals wordt voorgesteld in het kader van de vernieuwde sociale agenda. Zij herinneren eraan dat de Nationale Arbeidsraad in zijn advies nr. 1.519 van 16 juni 2005 voorstellen heeft gedaan om de sociale OCM te verbeteren. Hij was in dat advies van oordeel dat de doelstellingen van de OCM concreter moesten worden vastgesteld in de vorm van sociale minimumcriteria, aangepast aan de sociaaleconomische situatie van elk land. Hij wees ook op de noodzaak te kunnen beschikken over precieze, betrouwbare en vergelijkbare indicatoren, als een essentiële basisvoorwaarde voor een gemeenschappelijke strategie van de lidstaten. De Raden verzoeken het voorzitterschap ervoor te zorgen dat een evenwicht wordt behouden tussen de doelstellingen van redelijke inkomens en gezonde overheidsfinanciën op lange termijn. Bij de vaststelling van gekwantificeerde doelstellingen moet voorzichtig te werk worden gegaan, rekening houdend met dat evenwicht.

3. Inhoudelijk merken de Raden op dat 2010 zal samenvallen met het Europese jaar voor de armoedebestrijding en, in België, met de rondetafel over de armoede. Zij verzoeken het Belgische voorzitterschap dan ook bijzondere aandacht te besteden aan dat thema. Het voorzitterschap zou dienaangaande, zoals in rapport nr. 73 van 27 februari 2008<sup>7</sup> werd gevraagd, op Europees niveau erop kunnen aandringen dat gebruik wordt gemaakt van het Belgische model, dat wordt gekenmerkt door een bestaansminimumdrempel die jaren geleden werd vastgesteld, en dat in het kader van het sociaal overleg structurele mechanismen worden ingesteld voor de welvaartsaanpassing van de bijstands- en socialezekerheidsuitkeringen.

#### E. Buitenlandse dimensie en immigratie

De Raden menen dat het voorzitterschap evenmin de buitenlandse dimensie mag veronachtzamen, inclusief de betrekkingen met de internationale organisaties, met name de IAO, vanwege de impact die dergelijke betrekkingen in een geglobaliseerde wereld hebben op de werkgelegenheidsdimensie van de Europese Unie. In het kader van de betrekkingen met derde landen wijzen zij er nog op dat de lidstaten, overeenkomstig het Europees Pact voor Immigratie en Asiel, uiterlijk eind 2010 een akkoord moeten vinden over een immigratie- en asielbeleid. Het gaat om een zeer belangrijk vraagstuk voor de sociale partners, vanwege het deel over de economische immigratie, dat een directe invloed heeft op de arbeidsmarkt.

De Raden herinneren eraan dat de Nationale Arbeidsraad het vraagstuk van de selectieve immigratie uitvoerig heeft behandeld in advies nr. 1.400 van 26 april 2002, waarin hij concrete voorstellen heeft geformuleerd die het mogelijk moeten maken het tekort aan arbeidskrachten in de ondernemingen in aanmerking te nemen en tegelijkertijd het zwartwerk te bestrijden. Zij drukken de wens uit te worden betrokken bij het desbetreffende debat, dat tijdens het Belgische voorzitterschap op Europees niveau moet plaatsvinden.

## V. SLOTBESCHOUWINGEN

De Raden juichen de onderhavige adviesaanvraag toe en wensen nauw te worden betrokken bij de volgende fasen van de voorbereiding van het Belgische voorzitterschap, zowel wat betreft de inhoud van het voorzitterschap – waaraan zij in dit advies een eerste bijdrage leveren – als ten aanzien van de keuzes betreffende de activiteiten (colloquia, seminaries enz.) in het kader van dat voorzitterschap. Zij vinden het immers belangrijk dat de sociale partners ook in dat opzicht volledig kunnen meewerken aan de activiteiten van het Belgische voorzitterschap.

-----

---

<sup>7</sup> Bijdrage van de sociale partners aan de mededeling van de Commissie: "De sociale bescherming moderniseren voor meer sociale rechtvaardigheid en economische samenhang: werk maken van de actieve integratie van de mensen die het verst van de arbeidsmarkt af staan".

Woonden, onder het voorzitterschap van de heer P. WINDEY, voorzitter van de Nationale Arbeidsraad, de gemeenschappelijke plenaire vergadering van 1 april 2009, bij :

**LEDEN VAN DE CENTRALE RAAD VOOR HET BEDRIJFSLEVEN :**

*Organisaties die de industrie en het bank- en verzekeringswezen vertegenwoordigen:* de heer VANCRONENBURG.

*Organisaties die de landbouworganisaties vertegenwoordigen :* de heren HAYEZ en GOTZEN.

*Organisaties die de ambachten, de kleine en middelgrote handelsondernemingen en de kleinindustrie vertegenwoordigen :* de heer VANDORPE.

*Organisaties die de werknemers en de verbruikscöoperaties vertegenwoordigen :*

*Algemeen Belgisch Vakverbond van België :* de heer STRUYF.

*Algemene Centrale Liberale Vakbonden van België :* mevrouw JONCKHEERE.

**LEDEN VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD :**

**WERKGEVERSORGANISATIES :**

*Verbond van Belgische ondernemingen:* de heren BUYSSE, DEMARREE, TIMMERMANS en VAN DAMME.

*Middenstandsorganisaties :* de heren BAETENS, ISTASSE en VAN ASSCHE.

*Belgische Boerenbond :* de heer BOTTERMAN.

**WERKNEMERSORGANISATIES :**

*Algemeen Christelijk Vakverbond van België :* mevrouw DEBRULLE en de heer LEEMANS.

*Algemeen Belgisch Vakverbond van België:* de dames DUROI en DEMELENNE en de heer MAES.

*Algemene centrale der Liberale Vakbonden van België :* de heer NOEL.

*Woonden de vergadering bij als deskundigen van de Raad:* de heren DE PREZ, PHILIPS, MELCKMANS en VALENTIN.

*Geassocieerde leden :* mevrouw SLANGEN en de heer SERROYEN.